

Fremsat den 15. november 2024 af Lotte Rod (RV) og Martin Lidegaard (RV)

Forslag til folketingsbeslutning om fritidshjem fra børnehaveklasse til 6. klasse

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2024-25 at indkalde til forhandlinger med Folketingets partier om at etablere fritidshjem for alle børn fra børnehaveklasse til 6. klasse.

Bemærkninger til forslaget

I dag holder alt for mange børn op med at lege, når de går på mellemtrinnet. De sidder i stedet på telefonen eller går hjem og sidder ved skærmen der. Det er ikke nok at tage skærmen væk. Samfundet skal give børn et alternativ med stærke fysiske fællesskaber. Radikale Venstre vil derfor give alle børn fra børnehaveklasse til 6. klasse mulighed for at gå i et selvejende fritidshjem, hvor de kan være sammen med venner på tværs af alder og dygtiggøre sig i værksteder.

Beslutningsforslaget bygger oven på forslag til vedtagelse af RV, V, SF, EL, KF, LA og ALT, Uffe Elbæk (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) om at indkalde partierne til drøftelser om fritidspædagogikken (forslag til vedtagelse nr. V 110, folketingsåret 2020-21), forslag til vedtagelse af RV om forskning i fritidspædagogik vedtaget af et enstemmigt Folketing undtagen Nye Borgerlige (forslag til vedtagelse nr. V 70, folketingsåret 2021-22) og beslutningsforslag nr. B 135, folketingsåret 2021-22 af RV, V, SF, KF og DF om oprettelse af partnerskabet Sammen om Fritiden, der skulle komme med anbefalinger for fritidspædagogikken i det pågældende folketingsår.

Fritidshjem giver børn et fællesskab, hvor de ikke skal præstere fagligt. Her lærer børn at række ud, få venner, være i konflikt og genforhandle. De har en pædagog at snakke med og får lov at dyrke interesser, nørde, eksperimentere med nye ting og lege.

Fritidspædagogikken har en afgørende betydning for de børn og unge, der har det svært derhjemme eller kæmper med at finde en plads i skolen. På »fritten« kan de opleve, at de er gode til noget, og at der er en pædagog, der tror på dem. Børns tro på sig selv er forudsat af, at andre også tror på dem.

Fritidshjemmene og senere klubberne kan noget helt enestående, både i forhold til at fremme trivsel og trykke fællesskaber samt at forebygge kriminalitet og social udsathed. Dygtige fritidspædagoger har en helt anden forbindelse til udsatte unge og tilbyder dem stærke og sunde fællesskaber som alternativer til de kriminelle miljøer, som de ellers kan blive tiltrukket af.

Derfor mener forslagsstillerne, at det er en mindre katastrofe, at netop fritidspædagogikken er blevet beskåret med 2 mia. kr. siden folkeskolereformen i 2013.

Desuden er der en geografisk ulighed, som er skæv og uretfærdig. 20 pct. af kommunerne har ikke et klubtilbud i udskolingen (»Børn og unge i fritids- og klubtilbud – Analyse af kommunernes fritids- og klubtilbud«, Kommunernes Landsforening, 2000), og flere steder er SFO'en i klasselokalet. Det går ud over kvaliteten, og et stigende antal forældre vælger fritidstilbuddene fra, hvilket betyder, at børnene bare går hjem efter skole, hvor alt for mange ender passivt bag en skærm.

Forslagsstillerne vil vende besparelser til investeringer med en samlet genopretningsplan for fritidshjem med værk-

steder, dyr og byggelegeplads. Det skal være slut med SFO'er i klasselokaler eller på gangarealer. Forslagsstillerne vil have selvejende fritidshjem, som er en synlig anden verden end skolen. Her skal alle børn kunne sænke skuldrene, være en del af et fællesskab og prøve kræfter med en masse forskellige håndværk og finde ud af, hvad de kan lide og ikke lide, og dermed blive klogere på, hvem de er og gerne vil være.

Gamle villaer kan noget særligt, men der er ikke noget til hinder for, at fritidshjem kan have deres egne områder på skolens matrikel. Der findes f.eks. gode eksempler på, at man på skoler med faldende børnetal har omdannet en fløj til værksteder til fritidspædagogikken. I det hele taget kan vi bygge videre på de seneste 10 års gode erfaringer med samarbejde mellem skole og fritid, f.eks. ved at man fortsat kan dele gymnastikhal og have pædagoger ansat begge steder.

Forhandlingerne skal derfor bl.a. handle om følgende:

- Fritidshjem skal have deres egen lov med et stærkt formål, der samtidig lukker det nuværende hul, hvor der ikke er noget lovkrav om fritidsinstitutioner på mellemtrinnet. Det ville være et kæmpe fremskridt for steder som f.eks. Bornholm, hvor der i dag ikke findes et klubtilbud for børn på mellemtrinnet (»Privat klubtilbud på vej i Allinge«, tv2bornholm.dk, den 4. juni 2023).

- Fritidshjem skal have værksteder. Forslagsstillerne vil have nedsat en ekspertgruppe på samme måde som fagfornyelsen i skolen, der skal udvikle formålsbeskrivelser for værkstederne, aktiviteter m.v. Det skal ikke være det samme over det hele, men det er heller ikke lige meget, om der er værksteder, og hvilken kvalitet de har.

- Fritidshjem skal have en stærk pædagogisk faglighed. Sammen med formålsbeskrivelsen vil vi understøtte den pædagogiske udvikling på hvert enkelt fritidshjem, sikre inddragelse af børns perspektiver og fremme netværk og inspiration mellem fritidshjemmene.

- Fritidshjem skal styrkes med forskning og uddannelse. Forslagsstillerne vil fremme forskningen med et fritidspædagogisk program oven i børneforskningsprogrammet og gøre fritidspædagogikken til en stærk del af pædagoguddannelsen.

Finansiering

Aftalepartierne skal fastlægge ambitionsniveauet og deraf finansieringsbehovet. Kommunernes udgangspunkt er meget forskelligt, og der skal derfor være frie rammer til etableringen, ligesom der i starten er brug for anlægsmidler, mens der senere er brug for driftsmidler. Fuldt indfaset kræver indførelsen af selvejende fritidshjem fra børnehaveklasse op til 6. klasse et løft af kommunernes økonomi til fritidshjem på 3 mia. kr. om året. Radikale Venstre ønsker at prioritere det som led i partiets børneløfte og er villig til at drøfte andre partiers finansieringsforslag.

*Skriftlig fremsættelse***Lotte Rod (RV):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fritidshjem fra børnehaveklasse til 6. klasse

(Beslutningsforslag nr. B 82)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.